

# Gazeta dla Kobiet

Tygodnik Związku Katolickich Stowarzyszeń Kobiet Pracujących.

Ekspedycja dla Towarzystw Związkowych w biurze Związku, Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 1. Telef. 1527. — Konto czekowe: Poznań 200368.

**Szczęść  
Boże!**

Wychodzi co sobotę. Trzy numery pisma ogólniejsze, a czwarty numer jako specjalny organ Związku Katolickich Stowarzyszeń Kobiet Pracujących.

## „Kto z Was bez grzechu, niech pierwszy rzuci kamień.“

(z ewangelji św. Jana).

A Jezus poszedł na Górę Oliwną. A raniuszek przyszedł do kościoła, a wszystak lud przyszedł do niego, a siadłszy, uczył ich. I przywieśli doktorowie i faryzeuszowie niewiastę, którą na cudzołóstwie zasano, i postawili ją w pośrodku — i rzekli mu: „Nauczycielu, tę niewiastę teraz zastano w cudzołóstwie. A w zakonie rozkazał nam Mojżesz takie kamienować. Ty tedy co mówisz?” A to mówili, kusząc go, aby go oskarżyć mogli. A Jezus, schyliwszy się na dół, pisał palcem na ziemi. Gdy tedy nie przestawali go pytać, podniósł się i rzekł im: Kto z was bez grzechu jest, niech na nią pierwszy rzuci kamień. A zasię — schyliwszy się, pisał na ziemi. A usłyszawszy, jeden za drugim wychodzili, poczawszy od starszych, i został sam Jezus, a niewiasta w pośrodku stojąca. A podniósłszy się Jezus, rzekł jej: Niewiasto, gdzieś są, co na cię skazyli, żaden cię nie potępił? Która rzekła: „Żaden, Panie”. A Jezus powiedział: „I ja ciebie nie potępię, idź, a już więcej nie grzesz”!

Serce kobiety nie jest tak słabą podporą, jak myślać, co go nie są warci.

## Pielgrzymka Związku do Częstochowy.

Czy kiedy już słyszałaś, droga czytelniczko, o Związku Kobiet Pracujących?

Od przeszło 10 lat istnieje w Poznaniu ten związek pod protektoratem Najprzew. ks. Prymasa. Patronem czyli opiekunem związku jest senator ks. prałat Adamski. Związek nasz obejmuje 70 stowarzyszeń, zorganizowanych w miasteczkach i wioskach naszych. Każdego roku na zjeździe delegowanych poszczególnych stowarzyszeń obradujemy nad sprawami szczególnie kobiety obywatelki obchodzącemi. Na ostatnim zjeździe uchwalono odbyć pielgrzymkę do Częstochowy. Pielgrzymka miała być niedroga, niedługa — i możliwie dużo przynosząca korzyści.

Niedroga — kobieta polska żyje dziś w niedostatku.

Grosz każdy potrzebny w domu na opędzenie najkonieczniejszych potrzeb domowych. Toby ci mężowie i ojcowie narzekali, gdyby kobiety wielki sumy wywoziły do Częstochowy!

Pielgrzymka miała być niedługa! Dlatego pielgrzymkę naszą odbyliśmy nie pieszo, lecz koleją. Kolej? pytasz zdziwiona! Tak kolej! Z domu aż pod samą Jasną Górą! I Pan Jezus jeździłby przecieć koleją na

święta do Jeruzolimy, gdyby naonczas koleje były już istniały (Kobieta potrzebna w domu, nad odpoczynek wakacji 8-tygodniowych nie otrzymuje. Włec ruszyliśmy z Poznania rano we wtorek, wróciliśmy w piątek wieczorem do Poznania.

Pielgrzymka nasza była demokratyczna.

Od dziedziczki uspołecznionej do robotnicy domniatnej, od kupcowej i zamożnej gospodyni wiejskiej, do służącej, obejmowała kobiety wszystkich stanów i zawodów. Wszystkie były „paniami”, wszystkie sobie równomi! Różnica posiadania nie zaznaczała się.

Wydatki? Prawie żadnych!

Noclegi darmo! Na twardej desce, ale pod dachem i darmo! Noclegi to nasze dobrowolne pielgrzymkowe umtrtwienie, nasza pokuta. Pan Jezus nie miał gdzie głowy położyć — myśmy smacznie, choć na twardej desce, przepędziły noc pod dachem. Każda zaopatrzona była w derkę. Kto zresztą nie ufał zdrowiu lub siłom, ten za drobną opłatą bez mozolu znalazł nocleg w mieszkaniu prywatnem.

Bilet w jedną stronę kosztował przeciętnie 25 000 mkp. 3 klasa. W Kongresówce nie znają klasy IV. Wagony czyste, wygodne, świeże, każda znalazła miejsce. Związek wystarał się o trzy wagony tak, że całą podróż z Poznania do Częstochowy i z Częstochowy do Poznania odbyliśmy bez przesiadania w własnych wagonach.

Wikt całkowicie przyniosłyśmy z domu, tak że mimo szczupłych zasobów pieniężnych każda stać było na zakupienie jakiej drogiej i milej pamiątki z tej świętej pielgrzymki do Częstochowy. Podróż przez Lubliniec na Śląsk i Niemcy wygodniejsza od powrotnej podróży przez Łódź. Za Kępem, za granicą, na Śląsku, spotkałyśmy starych znajomych, urzędników niemieckich, Prusaków; na jakiejś stacji niemieckiej ochrypli gramofon wrzeszczał „Deutschland, Deutschland über alles”! W Niemczech widać biedę (mundury urzędnicze wytarte, twarze zapadłe, nie tak zalane i świejące się jak przed wojną).

## Baczność!

Przeznaczmy Związkowi i Organizacji Żeńskiej

polecam mój zakład artystyczno hafciarski, w którym wykonuję:

Sztandary, chorągwie, proporce, tak dla Towarzystw kościelnych i świeckich. Poza tem przyjmuję zamówienia na wszelkiego rodzaju hafty kościelne jak kapy, ornaty, baldachy etc.

Wykonanie podług najwybredniejszych wymagań artystów i znawców sztuki.

Materiał pierwszorzędnej jakości li tylko od firm czysto polskich i chrześcijańskich.

Ceny jaknajniższe bezkonkurencyjne.

Z poważaniem

**J. Zimniesz,**

Poznań, ulica Podgórna nr. 14 II a.

Zakład artystyczno-hafciarski.

Wiele listów pochwalnych i podziękowań. Proszę nie przekonać!

nie wszędzie pewność siebie, porządek pruski, ton twardej, koszarowy. Niejedno oko niemieckie zerka nienawistnie na nas „auf die verfluchten Pollacken“!

Po stronie polskiej dworce przybrane w zieleń i sztandary, na przyjęcie prezydenta Wojciechowskiego. W Lublińcu go spotykamy. Na dworcu szereg wagonów salonowych, przez okna widać białe, śnieżyste nakrycia w jadalni wagonowej, widać wagon salonowy, widać korpus ułanów białych, towarzyszących prezydentowi naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Prezydent jedzie także na Częstochowę. Dowiadujemy się, że za kilka dni do Częstochowy zjadą się około 20 biskupów polskich na doroczne obrady kościelne.

Wśród urozmaień nasuwających się co chwila ani zauważyliśmy, że się zbliża Częstochowa. Na trzy mile przed Częstochową widać wysoką wieżę — znaną z rycin i obrazków. Wychylają się głowy z okien wagonowych. Głosy słychać: Częstochowa, Częstochowa! W pięknym nastroju, z pieśnią na ustach zbliżamy się czterorzędną piękną aleją do klasztoru. Lud, robotnicy fabryczni — pobożni, z uszanowaniem zdejmują czapki, z zaciekawieniem przypatruje się odmiennym strojom. „A skąd to przybywacie?“ „Z Wielkopolski!“ „Z Wielkopolski? Same kobiety?“ „Tak, bo to Związek Kobiet Pracujących“. Wszędzie radość i uprzejmość dla pielgrzymów, powitanie dla nas Poznańczyków. Niejedni się przyłączają i półgłosem nucą pieśń właśnie śpiewaną „Serdeczna Matko“.

Oto Jasnogóra! Białe mnichy! Ojciec Pius Przeździecki, kapłan-zakonnik o bardzo pięknych rysach twarzy, odwołany z wieczornych pacierzy, wita nas bardzo serdecznie: „Witam Was Poznańczy! Cieszę się, że mowu z Was ktoś do nas zajrzał! Witam Was dzieci Marji w imieniu Marji“!

Godzina trzy kwadranse na 9 wieczorem. Otwierają jeszcze bramy klasztoru, bramy kościoła, krótki pacierz, jeszcze jedno westchnienie, jeszcze jedno podziękowanie za szczęśliwe przybycie na miejsce — a potem odwrót do noclegów! Dwa całe dni byliśmy w Częstochowie! Za szybko niestety nam upłynęły. W mieście, gdziekolwiek jesteś, na którejkolwiek ulicy Częstochowy, zewsząd widać ołbrzymią wieżę, z krukiem na szczycie — kruk to godło Paulinów. Przecudny to zakątek naszego kraju! Kto Ciebie nie widział — chciałoby się mówić — nie widział raj! Kościół tego roku bogato odnowiony, z wieży i bastionów fortecznych uroczą rozciąga się panorama, u stóp twoich kładzie się miasto w pewnem oddaleniu, jakoby nie ważyło się zbliżyć do tego świętego miejsca, pod te święte mury. Klasztor otoczony wałami, za wałami 14 stacyj Bożej Męki, każda z nich wznosi się na wielkiej, wysokiej niedostępnej skał! Jakiś dziwny spokój kojący wszelkie rany i bóle serca wieje od tej świętej kalwarii do ciebie, zwłaszcza wieczorem, gdy pątlaków prawie niema, blisko przed zamknięciem bramy, gdy wszystko tu cichnie. Nad tobą wysoko kruk unoszący się na wieży, jeszcze wyżej sklepienie niebieskie, pod tobą po jednej i drugiej stronie wałów, na których stołaz, przepaść głęboka, przed tobą stacje kalwaryjskie, z brązu i kamienia, w prześlicznym ogrodzie, a zdala, bardzo zdala, od czasu do czasu dochodzi do ciebie anielskie pozdrowienie: Ave, Ave, Ave Maria — to pobożni pątnicy ostatnie zasylają Najświętszej Paniencie pozdrowienie.

Wreszcie sama kaplica. Osobny to kościół! Wchodzimy do niego. Śpiewamy właśnie: „Ucz nas kochać choć w cierpieniu, ucz nas cierpieć lecz w milczeniu“. Tak ucz nas cierpieć lecz w milczeniu!

Grube tafle złota i srebra, niezliczona ilość wotów zdobiących i zakrywających ściany, wymownie świadczą o łaskach i cudach, jakie na ludzkość cierpiącą z tego spłynęły miejsca. Cudowny obraz! Hejnaty i kotły odgrywają się na odsłonięciu. Matka Boska tego i poprzedniego roku w diamentowej sukience! W oczach pielgrzymów ukazują się trzy, trzy radości. Jakaś staruszka głosić modlił! Marzanna młodości nareszcie spotyka w starości!

Przez środę i czwartek jesteśmy w Częstochowie. Biały zakonnik słucha w konfesjonalach dnia każdego, rano od 6—10, po południu od 3—6. Ciężka, mozolna to praca! Żniwa wielkie, robotników mało. Każdego dnia rano od 6—12 odpowiadają się bez przerwy msze św. przed cudownym obrazem. Jeden kapłan jeszcze nie skończył, już następny kapłan czeka. Nasze msze św. odpawione na naszą intencję o pół do 8 i o 8. Pierwszą odpawia Wielkopolanin z krwi i kości, ks. prob. Kowalewicz z Szamotuł, drugą ks. Forecki. Po mszy św. krótkie, serdeczne przemówienie. Po południu wycieczka na miasto. Zwiedzamy kościół św. Barbary, patronki szczęśliwej śmierci. Krótka modlitwa o śmierć szczęśliwą. Potem udajemy się do osobnej kapliczki za kościołem, mieszczącej cudowną studnię z wodą historyczną, znaną z świętych dziejów cudownego obrazu. Każda uczestniczka czerpie wody z tej krynicy. Potem zwiedzamy największy ponoć kościół w Polsce, kościół św. Rodziny, budujący się od roku 1904. Już cały pod dachem, skiepienie ukończone, główna nawa całkowicie jeszcze zatarasowana rusztowaniem balkowem. Kierownik pielgrzymki objaśnia zasady i trudności budownictwa kościelnego.

Jestem zwykłą kobietą, ciężką pracą zarabiającą na życie. Piszę tak jak umiem.

Z całego serca dziękuję Związkowi za urządzenie pielgrzymki. Kobieta pracująca zwłaszcza na wsi, przez całe życie nie wyrzy poza granicę swej parafji. Najbliższej nieraz nie zna okolicy, wcale nie wie, jak piękna jest Ojczyzna nasza, jak wielka, bogata, jak ludna i dła. Pojechałam do Częstochowy, aby wywiązać się z ślubu, uczynionego podczas wojny o wyswobodzenie Ojczyzny. Nie żałuję ani ślubu, ani pielgrzymki. Znałam dotychczas tylko Poznań. Poznałam dwa dalsze miasta, miasto świętości — Częstochowę — poznałam także miasto mamony i kominów fabrycznych, siedlisko bogatych żydów, Łódź, do niedawna jeszcze Łódź socjalistyczną.

Wracaliśmy bowiem na Łódź! Doznałam tyle pociechy duchowej na świętem miejscu, że niewiem jak Bogu za wszystko dziękować.

Uczestniczek było 150. Oby ta pierwsza pielgrzymka Związku Kobiet pracujących nie była ostatnia. Oby każdego roku nieprzerwanem pasmem się odbywając dała kobiecie ludu sposobność zwiedzenia kraju i pokrzepienia duchowego!

Na cele Związku uczestniczki poznańskie 100 000 marek. Poproszono także ks. sekretarza od odprowadzenia Mszy św. z podziękowaniem za łaski odebrane.

Uczestniczka z Wielichowskiej parafji.

## O alkoholu.

30 kijów pijactwo.

Konstantynopol, 4. 4. (tel. wł. Kurjera Polskiego. Aduan-bej zakomunikował komisarzom sprzymierzonych uchwałę rządu tureckiego wprowadzającą w Konstantynopolu zakaz konsumpcji alkoholu. Zamknięto już killekawiarni i restauracji europejskich.

Nowa ustawa antyalkoholowa przewiduje za pijactwo doraźną karę w formie 30 kijów.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦  
♦ „Pięć razy więcej pochłania karczma, aniżeli  
♦ wszystkie zakłady naukowe w kraju.“  
♦  
♦ Szczepanowski.  
♦ Trunki są powolną trucizną dla dorosłych, a śmiertelna  
♦ dla młodych.  
♦ ♦ ♦ ♦ ♦

## Pani szuka lepszej służącej.

Potrzeba mi było nowej kucharki, bo ta, która była u mnie 8 lat, wyszła szczęśliwie za mąż. Chcąc się obyć bez stróżarni, erytam z wielką swagą ogłoszenie w gazetach. Co chwila napotykam to słowo: „Lepary“. „Lepary“ kucharki chcą się dostać do „lepszych domów“ i „lepszych“

rodzina szuka „lepszej gospodyni”, „lepszą” restauracja ogląda się za „lepszą” panną do bufetu, „lepszy” pan pragnie mieć lepszego służącego. I tak bez końca. Więc i ja ogłaszam, że potrzebuję lepszej kucharki. Nie chcąc zaś w skromności swojej nazywać domu swojego wprost lepszym, przytaczam dobre strony tego miejsca, dobre zasługi, widoki długiego pozostania w miejscu, poprzednia kucharka wyszła za mąż” (co mogłoby także ciągnąć... Czekam tedy co się dzieć będzie).

Już następnego poranku reprezentował się numer pierwszy. Panna ubrana w eleganckiej sukni, przepasana złotym łańcuszkiem, w białych rękawiczkach, wyglądała, jak grafini.

„Ja jestem lepszą kucharką i przyjmuję miejsce tylko w lepszym domu. Proszę mi oprócz kuchni pokazać inne pokoje, ponieważ nie jestem zwyczajna przyjmować w kuchni moją rodzinę i znajomych, którzy mnie odwiedzają...”

Mnie w ogóle nie udało się wymówić słówka. Wobec zaś takiego potoku słów można było zapomnieć języka w gębie. (Odzyskawszy przytomność, odpowiedziałam spokojnie:

Salonu niestety dla służby nie mam. Widzę przeto, że mój dom nie należy do lepszych, w jakich panienka gotowa tylko przyjąć miejsce. Żegnam. —

Numer 2 prezentuje się znowu jako „lepsza” dziewczyna: — „Ale proszę dlatego już zupełnie mieć do mnie zaufanie. Jestem lepszą dziewczyną, więc nie pozwalam się w żaden sposób kontrolować. W swoją niedzielę muszę mieć klucz od bramy i wracam do domu dopiero wtedy, kiedy mnie się podoba. W tygodniu wieczorami także musi mi być wolno wyjść, gdy pracę ukończę”.

Z mojej strony usłyszała odpowiedzi na to słowo rzeczywistego zaufania, ale oświadczyłam, że mój dom zamyka się codziennie, także w niedzielę punktualnie o godzinie 10-tej, zatem u mnie nie będzie dla niej stosowne miejsce.

„Numer 3” szukał tylko lepszego gospodarstwa. Co przez to należało rozumieć, tłumaczyło jej pytanie:

„Czy tu u Państwa prowadzi się stół wystawny. Z ostatniego miejsca odeszłam dlatego, że tam gotowano tylko rosół i zwyczajną pieczeń. Ja zaś domagam się, abym mogła dawać drób i zwierzynę według pory roku, ale do sposobu przyprawy to już mi się nikt mięszać nie może, ani też rozporządzać, co ma być na obiad. Ja sama chcę pokazać, co umiem i chcę się jeszcze w sztuce kucharskiej zaprawić.”

Znowu musiałam oświadczyć z bólem serca, że w tym sensie nie ma u mnie lepszego gospodarstwa, ponieważ ja sama zwyczajna jestem dysponować, co ma być na obiad i tego prawa pozbawiać się nie myślę.

Przyszła numer czwarty: „Chodzi mi koniecznie o lepsze miejsce.”

O jakie to lepsze miejsce — pytam ze złem przecuciem.

Oprócz gotowania nie rozumiem żadnej innej roboty. Do czyszczenia kuchni, mycia statków, musi być ktoś inny. Gdy ugotuję jedzenie, to wolny czas jedynie do mnie należy, wolno mi wtedy iść na spacer, czy robić cokolwiek mi się podoba.

Kiedym jej oświadczyła, że u mnie służące tylko w niedzielę idą na spacer, w dni powszednie w wyjątkowych tylko wypadkach — zniknęła.

Numer V. bardzo na oko miły, z książką do nabożeństwa w ręku.

Tak, ale ja muszę mieć przede wszystkim dużo czasu do kościoła i na nabożeństwa.

Bardzo mi o to chodzi — odpowiadam, aby u mnie każdy spełnił obowiązki religijne. Z pewnością musi się znaleźć czas co niedzielę na wysłuchanie mszy świętej i kazania, często także na nieszpory, chociaż czasem może wypaść inaczej, a i w dzień powszedni można raz poraz zdobyć pół godziny, by wpaść na mszę świętą.

Kiedy mnie potrzeba więcej czasu do spełniania moich obowiązków religijnych — odpowiada mi mój anioł pobożny — że ja należę do Dzieci Maryi, do trzeciego zakonu i wiele innych bractw, chodzą na zebrania bractwa, przystępują do Komunii Świętej, odmawiają ofiary.

a na wszystkie odpusty, uroczystości, procesje muszę mieć wolno, bo ja jestem także obraźliwą i noszę obraz na procesji w białej sukni.

Moje dziecko, nie zapominaj jednak, że pierwsze nabożeństwo to spełnienie obowiązku codziennego, tego domaga się Pan Bóg przede wszystkim.

Kiedy ja mam swój porządek dzienny od swojego ojca duchownego, to muszę go trzymać.

A to może znajdziesz odpowiednie miejsce u swojego ojca duchownego, bo w moim domu porządek dzienny od mnie zależy.

W tej chwili pobożna dusza znikła, rzuciwszy na mnie błyskawice spojrzenia strasznie gniewnego.

Zaczęło mi się robić dziewnie na duszy. Dotąd ani jedna nie pytała się o moje życzenia i o swoje obowiązki, tylko każda wyklądała mi swoje żądania.

Wnet przyszła najlepsza. Przedłożyła mi najgorszą świadectwa, jakie mogą być na świecie, miejsca zmieniała prawie tak często, jak bieliznę, sama przyznawała się, że nie umie.

Jakżeż można się z takimi świadectwami zgłaszać na służbę — zaczynam nieśmiało.

Co — słyszę w odpowiedzi. — To państwo mieszkacie tu na takiej spokojnej cichej ulicy, że się żywej duszy nie widzi i żadnej przyjemności się nie ma, i jeszcze żądacie dobrych świadectw!

Bzeka i zniknęła!

A u mnie też znikła wszelka odwaga do dalszego szukania. Lepiej się już obyć bez lepszej służącej!

Książd J. K.

(Ciąg dalszy za miesiąc.)

## Rozmaitości.

Człowiek ranny kulą, wystrzeloną podczas wojny 1871 roku.

Wojna z 1871 roku jeszcze po 50 latach odbiła się przed kilku dniami echem, pociągając za sobą jedną więcej ofiarę. Skutkiem eksplozji starej, dziesięciopuntowej kuli, wystrzelonej podczas oblężenia Paryża przez wojska niemieckie w 1871 r., która wpadła do piwnicy jednego z hoteli w centrum Paryża i nie wybuchła, został ciężko ranny posługacz hotelowy.

Właściciel hotelu, uważając 10-funtową kulę za ślepa, opatrzył ją w stosowne toporzysko i używał do rozbijania węgla. Kula—miot w ten sposób była używaną przez lat 20. Gdy toporzysko po 20 latach się złamało i przyprowadziło nowe, wielka kula armatnia wybuchła ze straszliwą siłą, raniąc śmiertelnie robotnika, który chciał do kuli przyprowadzić nowe toporzysko. Skutkiem eksplozji została również zburzona cała piwnica i kotły, służące do ogrzewania hotelu.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆  
◆ Dnia 1-go czerwca br. zmarła stowarzyszona  
◆ ś. p. Kodurowa Bronisława.  
◆ należała do towarzystwa od początku jego założenia.  
◆ Tow. Katolickich Kobiet.  
◆ Ostrów.  
◆ ◆ ◆ ◆ ◆

◆ ◆ ◆ ◆ ◆  
◆ Dnia 2-go maja udarła stowarzyszona okręgowa  
◆ ś. p. Godziszewska Agnieszka.  
◆ Zmarła była członkiem od założenia towarzystwa  
◆ Kobiet Pracujących w Ostrowie.  
◆ ◆ ◆ ◆ ◆

## Spiewające kości.

Przed wiekami w pewnym delakim od nas kraju strasliwy, krwiożerczy tygrys twożył i gnębił ludność, porwał i tępiał trzody, dusząc i upuszczając dzieci, a nieraz ludzi dorosłych.

Wreszcie król tego kraju urządził trzy obawy na tygrysa, w których brali udział najsławniejsi myśliwi królestwa. Gdy jednak polowania nie wydały żadnego rezultatu, a tygrys pastwił się nad nieszczęśliwymi wieśniakami dalej, ogłosił król, że temu, który strasznego drapieżnika zabije, odda swą córkę — jedynaczkę za żonę, a z nią połowę królestwa.

Zgłosili się też wnet do króla dwaj synowie pewnego ubożego człowieka, mówiąc, iż pójda wyszukać i zabić tygrysa. Starszy, mądry i przebiegły, ważył się na to z chciwości i miłości własnej, — młodszy, głupi i łagodny, z dobrego serca, gdyż żał mu było biednych ludzi, którzy tyli w ciągłej trwodze przed strasznym zwierzęciem, a często tracili nietylko dobytek, ale i życie.

Król zezwolił młodzieńcom iść na spotkanie tygrysa i postanowił, że młodszy brat pójdzie pierwszy, wieczorem, a starszy krótko po nim, nad ranem.

Gdy więc tylko zaczęło się mroczyć, poszedł młodszy brat do lasu, w którym spodziewał się spotkać tygrysa.

Zaledwie uszedł parę kroków, napotkał karła, który oburącz niósł ogromną dzidę. Chłopiec pozdrowił go grzecznie i usunął się na bok, aby mu przejść pozwolić. Ale karzeł zatrzymał się także i rzekł do młodzieńca:

— Niosę zaczarowaną dzidę i z chęcią dałbym ci ją, chłopcze, aby ci pomógł w pokonaniu tygrysa. Jeżeli serce twoje jest czyste i nie rządzi nim ani chciwość, ani złość, ani zazdrość, możesz ją wziąć bez lęku, a straszliwe zwierzę stanie się bezwątpienia towim łupem. Ale, jeżeli serce twoje jest złe i pełne namiętności, strzeż się tej dzidy, gdyż sama ona obróci się ku tobie i żelźcem cię przebodzie.

Zastanowił się chłopiec i odpowiedział:

Sądzę, że mogę wziąć ją bez obawy. Nigdy nie żyłem nikomu nic złego, ani też nie zazdrościłem nikomu niczego. Owszem, kocham ludzi... i nietylko ludzi, ale i drzewa i zwierzęta. A jeżeli pragnę zabić tygrysa, to tylko dlatego, że taką straszną krzywdę wyrządza biedakom.

Hej! paniel — krzyknął za nim chłopiec, — jakże ci oddam twoją zaczarowaną dzidę? gdzie się spotkamy?

Nie lękaj się! — odpowiedział mu z oddali głos karła, — sama ona domnie wróci.

Poszedł więc chłopiec w las, przeszukując starannie gąsienicę i krzewy, w których mógł się kryć tygrys, i nad ranem dopiero spotkał go nad rzeką, gdzie drapieżnik czekał na trzody, które szły do poja. Chłopiec ugodził w niego odważnie dzidą, a tygrys zwałił się z nóg odrazu i bez życia rozciągnął na ziemi. Chłopak ściągnął z niego skórę, zarzucił ją sobie na plecy i poszedł drogą, prowadzącą do królewskiego zamku.

Zaledwie wyszedł z lasu, spotkał starszego brata. Udawany, chciał mu opowiedzieć, jak szczęśliwie pokonał tygrysa, gdy tamten, uniesiony zazdrością na widok tygrysięj skóry na plecach młodszego brata, uderzył go

czekanem w głowę i zabił. Następnie zagrzebał zamordowanego w piasku nad rzeką pod mostem, a poczekawszy jeszcze trochę, gdy już całkiem rozwidniło, wziął tygrysią skórę na plecy i poszedł z nią do króla, mówiąc, że pokonał tygrysa. Płakał przytem obłudnie za bratem, mówiąc, że go straszną zwierzę musiało gdzieś w lesie rozszarpać.

Król dotrzymał słowa: oddał mu swoją córkę jedyną za żonę, a z nią i połowę królestwa.

W kilka lat potem dopiero pewien ubogi pasterz, pojąc bydło w rzece, zauważył bielejące pod mostem kości. Niewiedząc o tem, że to są koście ludzkie, wybrał z nich jedną i sporządził z niej fujarkę. Ale gdy tylko na nią zagrał, omal nie umarł z przerażenia i zdziwienia. Fujarka śpiewała ludzkim głosem i ludzkimi słowy:

Pasterzyl!

Smutnie fujarka gra:

Starszy młodszego zabił brata

I teraz panem jest wśród świata,

W królewski poszedł dwór.

Pasterzul!

Cicho fujarka łąka:

Brat młodszy w ziemi czarnej gnieje,

Brat starszy hucznie, dwornie żyje,

W królewski poszedł dwór.

Królowno!

Ani wiesz ty o tem,

Kogo to obsypałeś złotem

I kogo kryje zimny grób...

Kto ci tygrysa dał pod nogi, — — —

Kto ci jest obcy, a kto drogi — — —

Czy ten, co żyje, czy też trup!...

Wreszcie pasterz, nie mogąc się nadziwić swojej fujarce, która wiecznie jedną i tę samą piosenkę powtarzała, zaniósł ją królowi.

Gdy król usłyszał tę dziwną piosenkę o dwóch braciach i królownie, zaraz się prawdy całej domyślił. Przypomniał natychmiast zięcia i zmusił go do wyznania straszliwej tajemnicy, poczem skazał mordercę na śmierć przez powieszenie. Zwłoki zaś młodzieńca wydobyto z ziemi i w grobach królewskich przystojnie pochowano. Że zaś wraz z innymi kośćmi zabitego podstępnie młodzieńca pochowano i fujarkę, niż już nie usłyszy więcej smutnej piosenki o dwóch braciach i królownie.

(Grimm).

Dop.: Powyższa bajka nadzwyczajnie nadaje się do deklamacji z pamięci.

Kierownik naczelny: Stefan Machalewski.

Redaktorka odpowiedzialna: Bożenna Stelmachowska

Redakcja: św. Marcin 37, telefon 17-99.

Godziny przyjęć od 1—2 w dni powszednie.

Odbito w Drukarni Robotników Chrz. T. A. w Poznaniu, św. Marcin 37.

Wyroby oryginalne tylko z firmą „Henryk Żak w Poznaniu”

Przemysławka

i  
Przemysławka  
kwiatowa

Wody kolońskie  
dla znawców

Perfumami  
Halka, Chypro-  
Żak i Róża  
Polska

sachwycają się  
piękne panie



Chronić się przed fałszyfkami!

Crème Miallor

udelikatnia i  
konserwuje skórę

Emallie Miallor

Briquet Emall

niezrównane do  
pielegnowania  
paznoci

Pudry Maryla  
i Miallor

wykwintne, nie-  
widoczne.